

Óvodapszichológia

AZ ÓVODAPSZICHOLOGUSI MUNKA FŐ KERETEI:

Mentálhygiénés, preventív, szűrő, közvetítő funkció

Hármas kapcsolatrendszer: szülő, gyermek, óvónő

Problémafölvetés:

- szülői kezdeményezés	- óvodai probléma vagy/és
- óvónői kezdeményezés	- otthoni probléma
- saját megfigyelés	

Tevékenységszisztem:

<i>Szint</i>	<i>Gyermek</i>	<i>Szülő</i>	<i>Óvónő</i>
<i>Egyéni</i>	(1) vizsgálat, foglalkozás	(4) konzultáció	(7) konzultáció
<i>Kiscsoport</i>	(2) foglalkozás	(5) fórum	(8) konzultáció
<i>Csoportos</i>	(3) megfigyelés	(6) értekezlet	(9) értekezlet
<i>(Ismeretterjesztő)</i>	(10) (közvetett)	(11) faliújság	(12) faliújság

- (1) A gyermek egyéni megismerése, vizsgálata
Támogató, segítő foglalkozás
Ennek tartalma és tartama a probléma jellegétől és a pszichológus kapacitásától, óraszámától függhet.
- (2) Pl. szorongásoldó kiscsoport – játékos, zenés, mozgásos, ... formában.
- (3) Hospitálás a csoportokban, szempontok – egyes gyerekek megfigyelése társas közegben; csoportdinamika.
- (4) Egyéni beszélgetés a szülőkkel.
- (5) Fakultatív, óvodai szintű szülői fórum – meghirdetett témában
- (6) Részvétel a csoport rendszer szülői értekezletén – az óvónők meghívására, a csoport számára aktuális témában
- (7) Beszélgetés az óvodapedagógusokkal egyes gyerekek problémáiról, fejlődéséről; vagy a csoportokban zajló történésekről; vagy az ő pedagógiai attitűdjéről, módszereiről.
- (8) Közös beszélgetés elsősorban a szülőkkel és óvónőkkel, de bevonható más segítő szakember (logopédus, fejlesztő ...); vezető óvónő; gyermekvédelmi; dajka; más családtag, nagyszülő ...
- (9) Nevelői értekezleten pedagógiai-pszichológiai témák feldolgozása vagy eszmegbeszélés.
- (11), (12) Faliújság a szülőknek, illetve a pedagógusoknak: cikk, könyv, program, információ, vers ... bármi gyerekekről, nevelésről.
- (10) (Mit nem teszünk ki a faliújságra: pl. fizetés iskolaelőkészítő, ..., reklámozó rajzpályázat ...)

Fő témacsoportok az óvodai év során, a mindennapi munkában, illetve az értekezleteken:

- „beszoktatás”
- beilleszkedési problémák
 - érzelmi, viselkedési ...
- fejlődési problémák
 - értelmi, mozgási ...
- nevelési problémák
 - testvérféltékenység; képernyő ...
- válsághelyzetek, tabuk
 - válás; halál; szexualitás
- beiskolázás
- kommunikáció
- ...

EGYENSÚLYOK, DILEMMÁK, DÖNTÉSEK:

A probléma megismerése után

- elég-e a szülői vagy óvónői konzultáció?
- szükség van-e egyéni foglalkozásra a gyermekkel?
- célszerű-e továbbküldeni más szakemberhez, más intézménybe?
- (- minden esetben kísérés, nyomonkövetés)

HA kevés órában kell ellátni az óvodát, élesebbek a választások:

- Hány gyermeket vállalhat föl egyénileg?
- A problémás esetekre koncentrálnon vagy hagyjon időt a mentálhygiénés munkára? ...

HA nagyobb óraszámban dolgozik a pszichológus az intézményben, ez sok lehetőséget ad, viszont még inkább ügyelni kell a keretek tartására. Ne mosódjék össze az óvodapszichológus munkája a pedagógiai asszisztens, gyermek-pszichoterapeuta szerepével. Se felnőtt-terapeutának, se vezetőhelyettesnek ne látszódjék ...

Nem a pedagógusok helyett, hanem velük keressük a megoldásokat.

XXI. SZÁZADI, ÚJABB PROBLÉMÁK:

- Nemcsak felbomló, hanem sokszor „létre sem jövő családokból” érkeznek a gyerekek. Az apák helyén gyakran még problémás személy sem áll, hanem üresség van.
- A szülők alig hiszik el, hogy ők „elég jók”, az óvodától várják aránytalan mértékben a gyermekek nevelését.
- Kései, nagyon tudatos szülők, akik elszántan fejlesztik gyermeküket.
- A beiskolázás irreális elodázása.
- A „demokratikus nevelés” félreértése, súlyos határproblémák a nevelésben, viselkedésben.
- Ezoterikus fogalmak konkrét, merev alkalmazása a gyermeknevelésben.

Mindezekből adódik, hogy az óvodapszichológusi munka különösen FONTOS része a szülők önbizalmának, természetességének, realitásérzékének megerősítése.